

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje Dragutina Lesara u vezi s iznosom troškova pripreme za ulazak u Europsku uniju te iznosom sredstava koje je Republika Hrvatska iskoristila iz pretpripravnih fondova Europske unije
– odgovor Vlade

Zastupnik u Hrvatskome saboru, Dragutin Lesar, postavio je, sukladno sa člankom 185. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sljedeće zastupničko pitanje:

"Koliki je do sada Republika Hrvatska imala ukupan trošak za pripreme za ulazak u Europsku uniju, a koliko je novca povučeno iz pretpripravnih fondova"

Na navedeno zastupničko pitanje, Vlada Republike Hrvatske daje sljedeći odgovor:

Europska unija je kroz različite programe pomoći u proteklih 15 godina Republici Hrvatskoj dodijelila 1,3 milijardi eura.

Iz programa OBNOVA, koji je uspostavljen 1996. godine Uredbom Vijeća Europske unije EC 1628/96, te izmjenama i dopunama EC 851/98 i EC 2454/99, Republika Hrvatska je u razdoblju od 1996. do 2000. godine primila više od 60 milijuna eura, a najveći dio sredstava iskorišten je za financiranje projekata obnove u ratom zahvaćenim područjima.

Potom je uslijedio program CARDS (*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization* - Pomoć Zajednice u obnovi, razvoju i stabilizaciji) kao program tehničko-financijske pomoći Europske unije usvojen u prosincu 2000. godine, čiji je osnovni cilj bio osigurati potporu zemljama jugoistočne Europe pri aktivnom sudjelovanju u Procesu stabilizacije i pridruživanja te provedbi obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za države koje su takav sporazum potpisale. CARDS 2001.-2004. bio je namijenjen jačanju administrativnih kapaciteta, a raspoloživa sredstva iznosila su 260 milijuna eura. Oba programa bila su dostupna zemljama koje nemaju status kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji.

Po stjecanju statusa zemlje kandidatkinje 18. lipnja 2004. godine, Republici Hrvatskoj su postali dostupni prepristupni programi prve generacije: PHARE, ISPA i SAPARD u ukupnom iznosu od 252 milijuna eura.

Program PHARE (*Pologne et Hongrie - Aide á Restructuration Economique*) bio je usmjeren na projekte jačanja kapaciteta zemlje za članstvo u Europskoj uniji, iz programa ISPA (*Instrument for Structural Policies for Pre-accession – Instrument za strukturne politike u prepristupnom razdoblju*), pokrenutog 1. travnja 2000. godine, financirani su infrastrukturni projekti u području prometa i zaštite okoliša, a SAPARD (*Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development*), pokrenut u lipnju 1999. godine, poslužio je za unaprjeđenje poljoprivrednih gospodarstava i prerade poljoprivrednih proizvoda. Korištenje sredstava iz navedenih fondova je završeno, a iskorištenost programa CARDS iznosi 95%, PHARE 87%, ISPA 97%, SAPARD 61%, što pokazuje da su sredstva uspješno iskorištena, a u svim programima ugovoreni su svi predviđeni projekti.

U razdoblju od 2007. do 2011. godine Republici Hrvatskoj namijenjeno je 749 milijuna eura kroz prepristupni program IPA. IPA (*Instrument for Pre-Accession assistance*) kroz pet komponenti nastavlja financiranje projekata u područjima koja su obuhvaćali i prepristupni programi prve generacije, ali istovremeno otvara i nova područja kao što su upravljanje ljudskim potencijalima i regionalna konkurentnost s ciljem bolje pripreme za korištenje fondova Europske unije nakon što Republika Hrvatska postane punopravna članica. Treba imati na umu da sredstva koja su iz prepristupnih fondova Europske unije dodijeljena za određenu proračunsku godinu, Republika Hrvatska može koristiti kroz dvije ili tri naredne godine. Kad je riječ o sredstvima iz programa IPA, još uvijek je u tijeku ugovaranje projekata, a trenutno je ugovoreno 50% dodijeljenih sredstava.

Prema podacima Ministarstva regionalnog razvitka i fondova Europske unije, zaključno s 29. lipnja 2012. Republika Hrvatska je utrošila ukupno 401.382.520,30 eura nepovratnih sredstava kroz prepristupne programe CARDS, SAPARD, ISPA, PHARE i IPA dok je ugovoreno kroz sve projekte 592.405.677,92 eura što čini 61,34% svih trenutno raspoloživih alokacija. Pri tome, važno je napomenuti da Republika Hrvatska ostatak raspoloživih sredstava ima mogućnost iskoristiti do kraja 2018. godine.

Detaljniji prikaz nalazi se u tablici:

Program	Dodijeljena sredstva	Ugovoreni iznos	Plaćeni iznos	% Ugovoreno / Dodijeljeno
CARDS	75.940.045,17	72.751.140,89	68.704.943,30	95,80%
PHARE	137.289.500,00	118.580.349,06	110.044.201,99	86,37%
ISPA	59.000.000,00	57.359.136,94	50.437.537,93	97,22%
SAPARD	25.000.000,00	15.425.682,40	11.635.801,93	61,70%
IPA I 2007; 2008; 2009; 2010; 2011	201.434.016,00	121.740.691,82	80.318.224,79	60,44%

IPA II CBC + TN 2007, 2008, 2009, 2010	10.319.302,00	5.899.059,67	4.139.551,64	57,17%
IPA IIIa 2007 - 2011	96.700.500,00	38.997.378,63	11.792.789,03	40,33%
IPA IIIb 2007 - 2011	96.699.750,00	53.911.305,65	12.231.862,84	55,75%
IPA IIIc 2007 - 2011	63.949.750,00	33.870.792,20	20.541.141,09	52,96%
IPA IV 2007 - 2011	69.977.000,00	35.698.679,48	27.119.648,21	51,01%
IPA V 2007 - 2011	129.400.000,00	38.171.461,19	4.416.817,55	29,50%
UKUPNO	965.709.863,17	592.405.677,92	401.382.520,30	61,34%

Nadalje, Ministarstvo financija za Hrvatski sabor priprema detaljna izvješća o korištenju pretpripravnih programa. Prvo izvješće odnosi se na razdoblje od 01.07.2011. do 31.12.2011., dok će drugo obuhvatiti period od 01.01.2012. do 30.06.2012. Izvješća će biti tema prve sjednice Hrvatskog sabora nakon ljetne stanke, te će sadržavati pojedinačne tablice s podacima o iskorištenosti svih IPA komponenti koje su u provedbi.

Vezano uz dio zastupničkog pitanja koje se odnosi na ukupan trošak priprema za ulazak u Europsku uniju, treba istaknuti da se Republika Hrvatska niz godina intenzivno priprema za ulazak u Europsku uniju. Te pripreme obuhvaćaju zakonodavne i institucionalne prilagodbe koje se odražavaju na naše gospodarsko i društveno okruženje, iz čega proizlazi da su navedeni troškovi dio redovnih troškova funkcioniranja državne uprave, te Ministarstvo financija, kao nadležno, do sada nije radilo detaljne analize i procjene koji se dio spomenutih troškova odnosi isključivo na pripremu za članstvo u Europskoj uniji. Međutim, značajni trošak predstavljao je prijevod hrvatskog zakonodavnog okvira za potrebe screening procesa te prijevod pravne stečevine Europske unije na hrvatski jezik.

Veliki dio troška prilagodbe iz njegovog djelokruga odnosio na trošak zaposlenika izravno uključenih u rad na projektima financiranim od Europske unije te drugim poslovima vezanima uz proces prilagodbe. Ujedno, iznos sufinanciranja pojedinih programa/projekata iz pretpripravnih fondova predstavlja direktan trošak, a udio sufinanciranja kretao se, ovisno o vrsti programa, programske komponente i projekta, okvirno od 10 do 15% ukupne vrijednosti projekta.

Trošak zaposlenika i ukupnih institucionalnih promjena teško je pokazati jednoznačno i egzaktno. Pojedine institucije osnovane su isključivo za potrebe rada na EU poslovima/projektima te se većina njihovih godišnjih proračuna troši na spomenute aktivnosti. Međutim, dio bespovratnih IPA sredstava koristi se i za sufinanciranje zaposlenika (primjerice u IPA komponenti II i IV ili pak djelatnika Agencije za mobilnost i programe EU koja provodi projekte Programa Unije).

Zaključno, pripreme za ulazak u Europsku uniju nesumnjivo predstavljaju značajan izdatak za proračun Republike Hrvatske, no s druge strane, pogodnosti koje Republika Hrvatska dobiva kroz pretpripravne fondove te koje može imati kroz strukturne instrumente višestruke su.

Uspješna priprema za članstvo u Europskoj uniji donijet će višestruke koristi nakon što postanemo punopravna članica budući su dobro uspostavljeni sustav javne uprave i educirani zaposlenici jedan od glavnih preduvjeta za povlačenje sredstava iz europskih fondova. Međutim, već i u pretpristupnom razdoblju, uslijed usklađivanja s europskim standardima, došlo je do pozitivnog utjecaja na društveni, politički i gospodarski razvoj Republike Hrvatske. Stoga je ulaganje u ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju investicija koja će se višestruko isplatiti ne samo u kratkoročnom već i u dugoročnom razdoblju.

Eventualno potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnika, dat će Vesna Pusić, ministrica vanjskih i europskih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović